

Katedra kulturních a náboženských studií

Autor práce: **Michaela Kvasnicová**

Název práce: **Možnosti začlenění muslimů do české společnosti pomocí procesů**

vzdělávání: příklad muslimské komunity v Praze

Vedoucí práce: Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

Bakalářská práce Michaely Kvasnicové se věnuje problematice začlenění muslimských studentů v Praze, ať již dřívějších nebo současných, a zdůrazňována je role vzdělávacího procesu. Jedná se o práci, která zdůrazňuje sociální problematiku začlenění a odkazuje na možnosti mezilidských kontaktů a nejsou tolik zvýrazňovány náboženské aspekty na úkor mezilidského soužití.

Autorka si nejprve definovala nezbytné pojmy potřebné pro uchopení celé práce a poté se zaměřila na vzájemné evropsko-muslimské vztahy, stejně jako na česko-evropské historické vazby. Ty samozřejmě vychází poměrně stroze, protože české prostředí nemá s muslimskými zeměmi až tak živé vzájemné vztahy jako jiné evropské státy. Následně se autorka věnuje procesu začlenění, přičemž dochází k poměrně zásadnímu bodu pro celou práci – že je důležité sledovat spíše sociální problematiku, která je nezbytně spojená s pojednáním o mezilidských vztazích, než aby bylo odkazováno na relevanci náboženských imperativů. Těm se však ve své práci nevyhýbá. Poté se autorka zaměřuje na procesy vzdělávání a tyto procesy se snaží propojit s muslimy žijícími v České republice, respektive v Evropě. V praktické části se věnuje výzkumu a následně dochází k závěru, že ačkoliv je obraz muslimů ve vzdělávacím procesu ovlivněn tolerantním prostředím vzdělávacích institucí, zároveň je vůči nim namířen negativní mediální obraz, který muslimům komplikuje život. A právě (nejen) v této otázce je důležitá vazba na muslimskou komunitu v České republice.

Při pozorném pročtení práce se nabízí otázka, zda lze skutečně uchopit vzdělávací procesy, jak je autorka popisuje, jako plně relevantní ve vztahu k muslimské menšině. Je zde samozřejmě nasnadě situace, že v českém prostředí nebyla problematika muslimů vlastně vůbec řešena (až na několik málo zdrojů) a autorka se nemůže až tolik opřít o studium sekundární literatury jako by bylo v jiných bakalářských pracích obvyklé. Přesto jsou vzdělávací procesy popsány relativně rigidním způsobem.

Dalším důležitým bodem je prolnutí terénního výzkumu a bakalářské práce. Z celé bakalářské práce se jeví jako poměrně zásadní, že výsledky výzkumu až překvapivě konvenují

s teoretickým vymezením práce. Přesněji řečeno, autorka popsala v teoretické části procesy, které se následně potvrdily v terénním výzkumu a to se jeví jako krajně neobvyklé. Nabízí se tak otázka, **kde se tato vzájemná souvztažnost bere? Jak si autorka vysvětluje, že výsledky výzkumu vlastně konvenují s teoretickým zázemím práce? V kvalitativním výzkumu není běžnou praxí, že by docházelo až k takovému potvrzování stanovisek respondentů a teorie. Je tomu snad proto, že máme málo informací ze sekundární literatury? Případně je zde jiné vysvětlení? Na to by se autorka měla zaměřit při obhajobě své bakalářské práce.**

Mgr. Luděk Jirka, Ph.D.

V Praze dne 24.5. 2023